Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

Dzisiejszy numer zawiera 4 strony

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnoszeniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać poszterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10—12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 89. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków, budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 43 | Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, wtorek dnia 11 kwietnia 1933 r. | Rok XIII

Wszelki ślad niemczyzny z terenu pow. wąbrzeskiego musi zginąć!

Odezwa Z.O.K.Z. do Społeczeństwa

Ucisk i teror, stosowane przez hitlerowskie Niemcy wobec rodaków naszych za polskim kordonem, poruszyły do głębi całe społeczeństwo polskie.

Ułaskawienie morderców z Potempy, napady na szkoły polskie i nauczycieli — Polaków, znęcanie się nad obywatelami polskimi, odebranie debitu gazetom polskim, zakaz urządzenia koncertu Kiepury, usuwanie kiosków i skrzynek z wy wieszonemi polskiemi czasopismami — oto fragmenty tylko, obrazujące stan zdziczenia nacjonalizmu niemieckiego z pod znaku swastyki.

W dniach ostatnich skonfiskowano polski film „Sybir“, zakazano „Wiatru od morza“, a dyrekcja koncernu „Ufy“, którego właścicielem jest minister Rzeszy — Hugenberg, zakazała wyświetlania zakontraktowanego już filmu polskiego „Dziesięciu z Pawiaka“ ,rozsyłając do kin w Niemczech lakoniczną depeszę: „Żadnego polskiego filmu w niemieckiem kinie“.

Na bezprzykładne prowokacje niemieckie szereg organizacyj społecznych z Z. O. K. Z. na czele wystąpiło z apelem do całkowitego bojkotu wszelkiej wytwórczości niemieckiej — wszelkiego rodzaju towarów pochodzenia niemieckiego. Między innemi Związek właścicieli kin teatrów świetlnych na Poznań i Pomorze postanowił przeprowadzić bojkot filmów produkcji niemieckiej.

Wzywamy wobec tego społeczeństwo polskie by podjęło bojkot:

1) wszelkich wytworów niemieckich.

2) filmów niemieckich wyświetlanych w tych kinach których właściciele wyłamią się z pod uchwały Związku właścicieli teatrów świetlnych;

3) pism niemieckich;

4) tych firm które reklamują swoje przedsiębiorstwa w języku niemieckim;

5) kawiarń zakładów fryzjerskich i wszystkich lokali publicznych, w których wyłożone są pisma niemieckie;

Zdrowy ten odruch narodowy winien objąć cały obszar Rzeczypospolitej. Wzywamy zatem gorąco miejscowe społeczeństwo do bezwzględnego przeprowadzenia bojkotu.

Nazwiska tych Pp. Kupców i właścicieli lokali, którzy nadal popierać będą niemczyznę, podawać będziemy bezwzględnie do wiadomości publicznej, by społeczeństwo polskie z takiego nienarodowego postępowania mogło wyciągnąć odpowiednie wnioski.

Wąbrzeźno, dnia 10 kwietnia 1933 r.

ZWIĄZEK OBRONY KRESÓW ZACHODNICH.

Adam Szczuka sekretarz — *Ks. prof. Brejski prezes*

Milanowski skarbnik — *K. Brzostowicz członek zarządu*

FILMY PRODUKCJI NIEMIECKIEJ:

Barkarola, F. P. 1, Jasnowłosy sen, Markiz S. Ja w dzień, ty w nocy. Morphium. Straceniec Sezon w Kairze. Rozkoszna przygoda. Olimpjada miłości. Zabójstwo o świcie. Gwiazda Walencji. Biały szał (szaleństwo). Tygodnik U. F. Y. Kongres tańczy. Ronny. Liljanka chce się rozwieść. Precz z miłością. Człowiek, który szuka mordercy. W mrokach wielkiego miasta. Zwycięzca. Bomby nad Monte Carlo. Tragedja na Mont Blanc. Droga do raju. Na rozkaz księżniczki. Na skraju Sahary. Noc szału. Tragedja kochanków. Wielka tęsknota. Szpieg i kobieta. Ulubieniec bogów. Dolly robi karjerę. Wiktorja i jej huzar. Bal w operze. Quick.

Filmy produkcji zagranicznej co do których istnieje podejrzenie, że są to filje U. F. Y,

Kaprys Madam Pompador. Miljonerzy się bawią. Dawid Golder. Najeźdźcy. Braterstwo ludów. Ostatnia kompanja. Rasputin. On albo ja. Wszystko dla dziewczyny. Morderca wśród nas.

Społeczeństwo polskie to spamięta!

Golgota braci naszych w Niemczech - Bestjalskie napady zbirów hitlerowskich nie ustają

KATOWICE. Pat. Według doniesień z Opola szczegóły uprowadzenia i krwawego pobicia trzech Polaków we Wrocławiu, przedstawiają się następująco:

Dnia 4 kwietnia student medycyny Tadeusz Kania, kandydat filozofji Franciszek Jankowski i nauczyciel Feliks Straszyński siedzieli w lokalu „Landsknecht“ przy ul. Albrechtenstrasse we Wrocławiu, pijąc piwo i rozmawiając po polsku. Usłyszawszy rozmowę polską pewien mężczyzna w cywilnem ubraniu zażądał od nich dowodów osobistych Kania wówczas zażądał od tego osobnika wylegitymowania się czy ma prawo sprawdzać dokumenty. Żądaniu temu osobnik ów, który znajdował się w towarzystwie urzędnika policyjnego, odmówił ,a nadto zażądał, by trzej studenci udali się do niego razem do „Brunatnego domu“. Początkowo studenci opierali się temu żądaniu ,wkońcu jednak na skutek pogróżek policjanta odprowadzono ich do głównej kwatery hitlerowców. Po przybyciu do „brunatnego domu“ zamknięto za nimi natychmiast bramę. Przy wejściu osobnik w cywilnem powiedział tylko jedno słowo: „Polaken“. Następnie po wkroczeniu do gmachu osobnik ów zasiadł przy biurku zażądał dowodów osobistych. Pierwszy pokazał legitymację studencką Franciszek Jankowski. Zapytano go o zawód i w tej samej chwili policjant uderzył go w twarz. Pozostali dwaj Polacy musieli stać odwróceni twarzą do ściany, z podniesionemi do góry rękami. Przy najlżejszem poruszeniu byli kopani przez policjanta. Po sprawdzeniu dokumentów Kani i Straszyńskiego, który przy tej okazji był również pobity przez policjanta, wywołano Jankowskiego do słabo oświetlonej sali, skąd wkrótce dwaj pozostali usłyszeli uderzenia i krzyki. Kania i Straszyński musieli tymczasem stać z podniesionemi rękami przy ścianie i byli ciągle kopani.

Z kolei wywołano studenta Kanię. Spojrzenie jego padło na bezwładne ciało Jankowskiego, który leżał skurczony na ziemi w kałuży krwi. Kanię zmuszono do pochylenia się nad drewnianą pryczą i zaczęto go bić pałką gumową. Po kilku uderzeniach Kania miał silnie pokrwawioną głowę lecz mimo to był dalej bity. Gdy upadł zemdlony, otrzymał jeszcze kilka uderzeń.

Wywołany następnie Straszyński otrzymał także około 50 uderzeń. Nieprzytomnych z bólu oblewano wodą i dalej bito. Podczas uderzeń bijący obrzucał ofiary wyzwiskami. Wkońcu wyciągnął rewolwer i chciał medyka Kanię zastrzelić jednak jeden z obecnych podbił mu ramię. Wreszcie wszystkim skatowanym kazano się umyć i wyrzucono ich na ulicę. Straszyński i Kania dowlekli się do samochodu i pojechali do mieszkania Kani. Kania krwawił dość silnie .Po zmianie poszarpanych ubrań udali się do kliniki chirurgicznej uniwersytetu gdzie rana Kani, sięgająca prawie do kości, została oczyszczona, naczynia krwionośne podwiązane, a rana zeszyta siedmioma szwami.

Po założeniu opatrunków Kania opuścił klinikę i udał się do domu, gdzie położył się do łóżka. Z powodu silnych bólów w plecach musiał leżeć na brzuchu ponieważ na krzyżu potworzyły się silne obrzęki krwawe. Straszyński pozostał w klinice do południa bowiem groziło mu niebezpieczeństwo pęknięcia dużych obręków na plecach. Rany jego zeszyto dwoma szwami. Jankowski po opuszczeniu „Brunatnego domu“ upadł oblany krwią i stracił przytomność. Podnieśli go dwaj robotnicy. Stan jego zdrowy na głowie, na twarzy, ramionach i wia jest bardzo poważny. Ma on ra plecach.

Co odpowie Hitler?

KATOWICE. Z Opola donoszą: Związek Polaków w Niemczech wystosował do kanclerza Hitlera depesze z powodu *brutalnego pobicia 3 studentów Polaków* w Opolu. Telegram brzmi: *Studenci należący do mniejszości polskiej na Górnym Śląsku zawleczeni byli we Wrocławiu do „Brunatnego Domu“ i tam pobici do nieprzytomności. Brał udział w tem również urzędnik policji. Prosimy usilnie o zbadanie sprawy i ochronę przed dalszemi napaściami.*

Z okrzykiem „Heil Hitler“ napadli na polskich akademików

RYBNIK. Dnia 7 bm. między godz. 18,30 a 19,30 napadła grupa Niemców w RYDUŁTOWACH na czterech akademików Polaków z Rybnika, którzy przyjechali do tej miejscowości w odwiedziny Napastnicy zatrzymali samochód a jednego akademika. Ziemickiego z Rybnika pobili, wykrzykując przytem „Heil Hitler“, „PRECZ Z POLSKĄ“, oraz wygrażając po niemiecku, iż będą przesładowali KAŻDEGO, mówiącego po polsku. Wdrożono natychmiastowe dochodzenie i ujęto 17 SPRAWCÓW napadu, z których jeden posiadał swastykę hitlerowską. Przeciw sprawcom napadu odbywa się w starostwie rozprawa karno-administracyjna. Jest to ju żdrugi wypadek w tym tygodniu napad na akademików polskich na tutejszym terenie.

—:o:—

Teror nie ustaje!

KATOWICE. „Opolskie Nowiny Codzienne“ donoszą: W miejscowości Strzelce do właściciela restauracji *Jana Wawrzyniaka zgłosił się pewien mężczyzna, żądając w imieniu dowódcy bojówki narodowo-socjalistycznej zdjęcia w ciągu 2 godzin szyldu z napisem polskim.* W 2 godziny później *urząd policji w Strzelcach zatelefonował do Wawrzyniaka, żądając natychmiastowego zdjęcia szyldu.* Wawrzyniak oświadczył, iż zarządzenie to jest *bezprawne i sprzeczne z przepisami konwencji genewskiej.* W godzinę potem przybył do restauracji wachmistrz policji, żądając natychmiastowego usunięcia szyldu i zaznaczając, że potwierdzenie policyjnego zarządzenia otrzyma za pół godziny. Następnie wachmistrz policji sprowadził malarza który zamazował na szyldzie słowa *„Restauracja Jan“, pozostawiając tylko nazwisko „Wawrzyniak“.*

Delegacja Polaków u dr, Lukaschka

BERLIN. Biuro Conti komunikuje, że delegacja *mniejszości polskiej na Gór nym Śląsku Niemieckim* została przyjęta w Opolu przez nadprezydenta prowincji dr. *Lukaschka, który przyrzekł jej pełną ochronę praw, przysługujących ludności polskiej na podstawie umowy genewskiej.* W razie konieczności udzielona będzie ochrona policyjna.

Również partja narodowo-socjalistyczna, jak głosi komunikat, wydała ścisłą instrukcję, zabraniającą kategorycznie jakichkolwiek indywidualnych wystąpień przeciwko członkom mniejszości narodowych.

—o—

Wpływy hitlerowskie w Gdańsku

Zawieszenie pisma żydowskiego

GDAŃSK. Władze zakazały na okres 3-ch miesięcy wydawania w Gdańsku tygodnika sjonistycznego „Das Jüdische Volk" za opublikowanie wiadomości o prześladowaniu żydów w Rzeszy Niemieckiej.

Napad na restaurację obywatela polskiego w Gdańsku

GDAŃSK. W dniu 7 bm. późnym wieczorem kilku osobników NAPADŁO na jadłodajnię żydowską City, położoną w centrum miasta. W chwili dokonania napadu w lokalu znajdowało się 8 osób, w tej liczbie jedna kobieta. Napastnicy udzerzeniami PAŁEK GUMOWYCH WYPĘDZILI gości do KUCHNI, znajdującej się w suterenach, a właściciela jadłodajni, obywatela polskiego nazwiskiem Feldschuh, dotkliwie pobili. Zaalarmowana policja przybyła na miejsce, gdy napastnicy zdołali JUŻ ZBIEC. Zatrzymano zaledwie jednego z nich, lecz wkrótce wypuszczono. Po odejściu policji napastnicy powrócili i wybili szyby w drzwiach wejściowych.

—:o:—

Hitlerowcy nie chcą słyszeć prawdy...

Odebranie debitu dziennikowi angielskiemu

LONDYN. Władze niemieckie odebrały debit dziennikowi „Manchester Guardian", który jest jednym z najpoczytniejszych organów prasy angielskiej „Manchester Guardian" w ostatnim czasie bardzo obszernie i bezstronnie *przed stawiał stosunki w Niemczech i wprowadził* specjalną rubrykę listów otwartych w sprawie wypadków w Niemczech, w której dopuszczani byli do głosu wrogim stopniu sympatycy i przeciwnicy hitleryzmu. Przez cały czas rozwoju wydarzeń w Niemczech „Manchester Guardian" *ujawniał wszystkie okrucieństwa, których dopuszczali się narodowi socjaliści i prowadził w Anglji akcje zwalcza nia kanclerza Hitlera i jego rządu.* Zakaz tak poczytnego dziennika *wywołał w Anglji powszechne oburzenie.*

Obecny rząd niemiecki odebrał już poprzednio debit dwom politycznym tygodnikom angielskim: „Weekend Rewiev i „New Statesman", które w swoim czasie oskarżały narodowych socjalistów o podpalenie parlamentu Rzeszy.

—:o:—

Niemcy muszą być narodem latającym

„Sportowe związki lotnicze"

BERLIN. Minister Goering w wywiadzie, udzielonym dziennikowi „Lokal Anzeiger" w sprawie organizacji lotnictwa sportowego w Niemczech, oświadczył że cały obszar Rzeszy podzielony został na 15 grup krajowych na których czele stoją tymczasowi kierownicy.

Wszyscy członkowie związków lotniczych będą nosili jednolite mundury, które również będą posiadali urzędnicy komisarjatu Rzeszy do spraw lotnictwa. Będą to jednocześnie mundury grup niemieckich, biorących udział w międzynarodowych zawodach zagranicznych. Wywiad swój Goering zakończył oświadczeniem, że *Niemcy muszą stać się „narodem latającym", gdyż tylko do takiego narodu należy przyszłość.*

Głos działacza protestanckiego o Papieżu

NEW JORK. Coraz częstszem zjawiskiem są słowa uznania dla Ojca Świętego, pochodzące ze sfer niekatolickich, jak np. ze strony protestantów. Jednym z takich bardzo znamiennych głosów jest publiczne wystąpienie J. H. Homes'a w New Yorku. Znany ten działacz protestancki wygłosił w ratuszu przemówienie w którem za bardzo gorących słowach wyraża się o Papieżu.

„W dzisiejszych czasach nie istnieją bardziej szlachetne nawoływania o pokój i harmonję międzynarodową od Encyklik Ojca Świętego — mówił J. Holmes. — Obecny Papież Pius XI jest jed nym z najznakomitszych mężów stanu, jakich dziś posiada świat. Jest on najgorliwszym i najbardziej nieustraszonym bojownikiem o sprawiedliwość".

—o—

„Jungdeutschlandbund" w Prusach

Przed tygodniem odbył się w Królewcu doroczny zjazd wschodniopruskiego oddziału „Jungdeutschlandbundu" pod przewodnictwem b. generała Klingbeila oraz przy udziale v. Berga, barona von Gayla oraz szeregu przedstawicieli związku z prowincji i z Gdańska. Na zebraniu wygłoszono odczyty o zadaniach mło dzieży i o dobrowolnych kadrach pracy oraz złożono sprawozdania z działalności w okręgach granicznych i z podróży do terenów zagranicznych pod hasłem o „zatrważającą biedę niemczyzny w państwach bałtyckich i obszarach odstąpionych". Zjazd zajął się dosyć szczegółowo kwestją przysposobienia wojskowe go młodzieży niemieckiej. ZAP

—o—

Obłąkańcy

Wychodzący w Essen tygodnik „Ruhrlaendische Presse" domaga się, by za każdego Niemca, który jest w Polsce szykanowany, jeden Polak (Polack) w Niemczech został wychłostany. „Wybór jest duży — pisze wspomniany dziennik — bo w Niemczech mieszka 900 tysięcy Polaków". „Jakby to było — zapytuje dalej „Ruhrlaendische Presse" — gdyby naszych bezrobotnych osadzono na miejsce Polaków?"

Ponieważ w świeżej pamięci mamy np. fakty uprowadzenia na Śląsku Opolskim 3 Polaków, moglibyśmy proponowaną metodę regulowania spraw mniejszościowych zastosować ze swej strony już dzisiaj. Wątpimy jednak, czy w ten sposób udałoby się nam zagadnienie mniejszościowe (niemieckie) rozwiązać, podobnie jak mamy poważne wątpliwo się z aparatu odczytującego, t. zw. „epolskiego w Niemczech w sposób proponowany przez „Ruhrlaendische Presse".

—:o:—

NIEMCZENIE POLSKICH WIOSEK.

BERLIN. Biuro Conti ogłasza następującą wiadomość ze Złotowa (Flatów). oddziały szturmowe zmieniły nazwę wsi Flawjanowo na Steinmark. Flawjanowo było jedyną miejscowością w okręgu złotowskim, która miała jeszcze nazwę polską.

—:o:—

REPRESJE WOBEC PRASY POLSKIEJ

BERLIN. Rząd niemiecki odebrał debit „Dziennikowi Poznańskiemu" do dnia 24 września rb. Również do tego czasu został przedłużony zakaz kolportowania w Niemczech „Polski Zachodniej".

—o—

MODŁY DLA ODWRÓCENIA NIESZCZĘŚĆ.

PARYŻ. Kardynał Verdier ogłosił list pasterski, *zalecający klerowi oraz wiernym wznoszenie modłów dla odwrócenia nieszczęść, które spotykają obecnie żydów.*

—o—

MORDERSTWO JASNOWIDZA NA TLE POLITYCZNYM.

BERLIN. W pobliżu Berlina znaleziono onegdaj nad ranem w lesie zwłoki zamordowanego mężczyzny w którym policja rozpoznała znanego jasnowidza Hannssena - Steinschneidera, wydawcy pisma astrologicznego w Berlinie. Jasnowidz został zastrzelony. Wyrażane jest przypuszczenie, iż morderstwo dokonane zostało na tle politycznym, gdyż jasnowidz w ostatnich czasach silnie angażował się politycznie na rzecz narodo wych-socjalistów.

—o—

CHWILA OBECNA NIE NADAJE DO CZYNIENIA USTĘPSTW NIEMCOM.

LONDYN. Przemawiając w Birmingham Austen Chamberlain oświadczył m. in., że w *Niemczech ożywia się znów cechujący je dawniej duch podboju.* Przed podjęciem sprawy rewizji traktatów pokojowych oraz stanu uzbrojenia Niemiec musimy być zupełnie pewni — mówił Chamberlain — *że duch podboju zniknął już u Niemców i ze dążą oni do równości zbrojeń poprostu dla własnego bezpieczeństwa i utrzymania pokoju. Chwila obecna* — oświadczył Chamberlain — *nie nadaje się do czynienia Niemcom jakichkolwiek ustępstw.*

PIERWSZE ZWŁOKI.

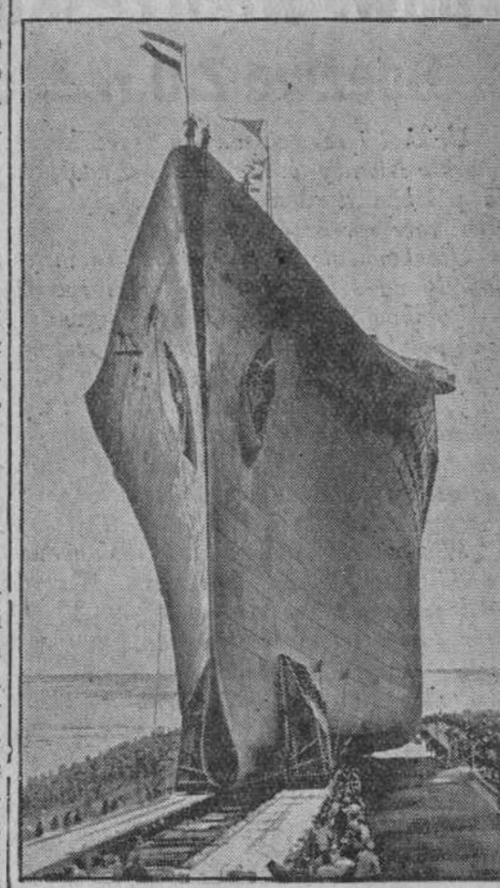
NOWY JORK. Znalezione zostały zwłoki por. Masury, jednej z ofiar katastrofy sterowca „Akron". Są to pierwsze zwłoki, jakie odnalezione zostały po katastrofie.

—o—

KAMPANJA ANTYRELIGIJNA

MOSKWA. Z okazji zbliżających się świąt Wielkanocnych ukazała się wspólna odezwa „związku wojujących bezbożników" i centrali sowieckich organizacyj naukowych, nawołująca do walki z religją jako z „szkodliwszym dla budowy socjalizmu przeżytkiem". Uczeni wszelkich kategorji wzywani są do udziału w kampanji antyreligijnej celem „wyrobienia w masach ateistycznego marxowskiego światopoglądu". Akcja ta jednak winna być utrzymana na wysokim poziomie naukowym. Wedle odezwy — win akcji tej specjalnie nadają się uczeni, gdyż rozwój nauki i techniki jest potężnem narzędziem w walce z ideologji religiją.

NAJWIĘKSZY OKRĘT ŚWIATA

Francja buduje obecnie okręt, który będzie największym świata. Nazwa jego „Normandja".

NAGŁY ZGON ARCYBISKUPA W POCIĄGU.

LWÓW. Dnia 8 bm. o godz. 15 w pociągu osobowym na lińji Lwów — Przemyśl *zmarł nagle arcybiskup Piotr Mankowski z Włodzimierza Wołyńskiego.* Zwłoki znajdują się w wagonie kolejowym na stacji Sądowa Wisznia do czasu załatwienia koniecznych formalności prawnych.

—o—

KATASTROFA LOTNICZA.

ESSEN. W okolicy Hamm zmuszony został do lądowania samolot D. 534, który przy lądowaniu *sponął doszczętnie* przyczem pilot zginął na miejscu. Towarzyszący mu radjomechanik odniósł jedynie lekkie obrażenia.

—o—

CIEKAWY WYNALAZEK.

MOSKWA. Student leningradzkiego instytutu elektrotechnicznego Wasiljew wynalazł przyrząd „manifon", który odczytuje każde pismo i nuty i oddaje je głosem ludzkim w formie słów czy melodji. Technicznie „manifon" składa się z aparatu odczytującego, t. zw. „elektrycznego oka" (przyrząd radjo-magnetyczny składający się z nadzwyczaj czułej lampki) oraz z głośnika dźwiękowego. Wynalazek opiera się na zasadzie, że litery, znaczki i nuty w różnym stopniu pochłaniają światło .Aparat odczytuje z szybkością 1000 liter na sekundę.

Różne wiadomości

= *Lauratem nagrody naukowej* miasta Warszawy został prof. St. J. Thugutt.

= *Strajk* włókienniczy w Łodzi został zakończony.

= *Rząd Rzeszy niemieckiej* wyasygnował dla Prus Wschodnich 4 miljony marek na przeprowadzenie robót związanych zwłaszcza z budową dróg.

= *Wicekanclerz Rzeszy* Papen wyjechał do Rzymu. Celem podróży ma być omówienie spraw lotniczych.

= *W Żywcu* zmarł arcyksiążę Karol Stefan Habsburg.

= *Skutek* wybuchu gazów w kopalni złota w Langlaadta zabitych zostało 3 robotników a wielu ranionych.

Ze sportu

ODZNAKA PŁYWACKA.

Jak już donosiliśmy, Polski Zw. Pływacki ustanowił specjalną odznakę pływacką.

Odznaka ta nie ma charakteru sportowego, a jedynie stanowić ma stwierdzenię umiejętności pływania, będącej gwarancją bezpieczeństwa życia.

Odznaka nie posiada stopni i może być zdobytą tylko raz w życiu. Uzyskać ją mogą wszyscy, posiadający klasę zawodniczą, tytuł przodownika lub instruktora pływania. Wymienieni zdobywają odznakę automatycznie, bez żadnych prób.

Wszyscy inni, zrzeszeni i niezrzeszeni, aby uzyskać odznakę pływacką winni wykazać się umiejętnością pływania na wodzie stojącej, na dystansie minimum 200 mtr.

Kompetencje przyznawania odzanki mają poszczególne okręgi pływackie.

—o—

PRASA WĘGIERSKA O NASZYCH HARCERZACH.

BUDAPESZT. „Nemzeti Ujsag" przynosi artykuł p. t. „Jak przygotowują się skauci polscy do jamboree w Godolo.

Autor opisuje entuzjazm i radość, które cechują działalność przygotowawczą skautów polskich, przyczem podnosi że dla zadokumentowania tysiącletniej blizko przyjaźni polsko-węgierskiej przybędzie do Godolo aż 1800 harcerzy polskich, którzy wezmą udział we wszystkich imprezach zjazdu.

Wreszcie autor stwierdza, że pomiędzy skautami polskimi i węgierskimi istnieje stała wymiana listów, co napawa Węgrów radością, którzy widzą w tem dowód zacieśniających się stosunków przyjaźni pomiędzy młodzieżą obu krajów.

WYSTAWA PLASTYKI I PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO W TORUNIU

TORUŃ. Komitet Obchodu 700-lecia m. Torunia urządza w rb. wystawę plastyki i przemysłu artystycznego. Komitet wystawy zwraca się do artystów plastyków w całej Polsce z wezwaniem aby nadsyłali swe prace malarskie i graficzne, których tematem są miasto Toruń i okolica ,jakoteż typy okolicznej ludności. Komitet prosi o nadsyłanie zgłoszeń z wyszczególnieniem rodzaju dzieła sztuki jego formatu ect. do biura Obchodu 700-lecia w magistracie m. Torunia do dnia 30 kwietnia br. Zwrot niezakupionych dzieł nastąpi po zamknięciu wystawy na koszt Komitetu Wystawy.

SKASOWANIE 4-ch WOJEWÓDZTW

Rozszerzenie kompetencji Komisarjatu Rządu.

W najbliższym czasie ma się podobno ukazać dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o zniesieniu kompetencji terytorjalnej Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę także na powiat warszawski. Dekret ten ma być wydany na podstawie zeszłorocznej ustawy o pełnomocnictwach, która dała Prezydentowi prawo ustawowej reorganizacji administracji do r. 1934. Zniesione by mają województwa: kieleckie nowogródzkie, stanisławowskie i tarnopolskie.

Długoterminowy kredyt amortyzacji na kupno ziemi z parcelacji

W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie Ministra Skarbu, na mocy którego Skarb Państwa przyjmować będzie 40½ letnie 4% listy zastawne Państ. Banku Rolnego Serji I., pochodzące z pożyczek długoterminowych, udzielonych przez Państwowy Bank Rolny na kupno gruntu z parcelacji, według ich nominalnej wartości od każdego posiadacza, na spłatę wszystkich zaległych bezpośrednich podatków państwowych, nie wyłączając podatku spadkowego, od darowizn i majątkowego, do wysokości całej zaległej sumy, o ile płatność podatku przypadała przed dniem 1 październik 1931 r.

O ile płatność wszystkich bezpośrednich podatków oraz podatku spadkowego i od darowizn przypadała po 1 październik 1931 r. do 31 grudnia 1932 r., Skarb Państwa przyjmować będzie od każdego posiadacza wymienionych listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, spłatę w połowie w gotówce, w połowie w listach zastawnych według wartości nominalnej.

Powyższe rozporządzenie wpłynie niewątpliwie dodatnio na wysokość obrotów omawianych listów, tembardziej że przewidywane są dalsze zarządzenia, mające na celu umożliwienie spłacania przez niektóre kategorje dłużników ich zaległości w stosunku do banków państwowych, za pomocą wymienionych listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

Jak należy opłacać nowe opłaty na Fundusz Pracy?

Do uiszczenia 1-procentowych opłat na Fundusz Pracy obowiązane są osoby, pobierające uposażenie służbowe albo też stałe wynagrodzenie za najemną pracę. Do tej kategorji należą również osoby pobierające emerytury, renty lub zaopatrzenia ze skarbu państwa, z przedsiębiorstw lub monopoli państwowych, ze związków komunalnych, lub z instytucyj prywatnych pod warunkiem jednak że pobieraną przez nich emerytura, renta lub zaopatrzenie wynosi więcej, niż 59 zł miesięcznie. Opłaty na Fundusz Pracy są obowiązani również uiszczać posłowie i senatorowie od swych diet.

Na równi z powyższemi osobami opłacają również i pracodawcy, zatrudniająccy pracownik., 1 proc. opłaty na Fundusz Pracy — tak, iż łącznie opłata pracownika i pracodawcy wynosi 2 proc.

Ustawa zwalnia następujące kategorje osób od opłaty na rzecz Funduszu Pracy: 1) Osoby, pobierające zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie ustawy z dnia 17 marca 1932. 2) Robotników rolnych, zatrudnionych w gospodarstwach rolnych. 3) Te osoby które są zatrudnione w przedsiębiorstwach rzemieślniczych, wykupujących świadectwa przemysłowe VIII kategorji przemysłowej.

Opłaty oblicza się dla pracowników od sumy bez uwzględnienia jakikolwiek potrąceń, przyzaś pracodawców od ogólnej sumy wypłaconej padającej każdorazowo do wypłaty, odnośmenych zarobków, uposażeń i wynagrodzeń .

Opłaty od pracowników ściągają pracodawcy ,przy sposobności każdorazowej wypłaty.

Pracodawcy obowiązani są zarówno ściągmę te opłaty, jak i kwoty przypadające im do uiszczenia wpłacić albo bezpośrednio do Kasy Chorych, albo też przesłać na rachunek Kasy Chorych czekiem PKO. Kwoty te winni pracodawcy odprowadzić najpóźniej do końca miesiąca następującego po wypłacie.

Przepisy, dot. opłat na Fundusz Pracy, obowiązują już od dnia 1 kwietnia br. i zostały ogłoszone w Dz. U. Nr. 22.

Ćwiczenia oficerów i podchorążych rezerwy w roku bieżącym

W r. 1933 powołani będą do odbycia ustawowych ćwiczeń oficerowie i podchorążowie rezerwy w korpusach osobowych:

piechoty, kawalerji, artylerji, aeronautyki, saperów, łączności, żandarmerji, samochodów, taborów, uzbrojenia, sanitarn. (tylko dypl. lekarze i magistry), weterynarji, administracji (grup. int.) i marynarki wojennej:

A. Na 6-tygodn. ćwiczenia:

Oficerowie rezerwy: 1) wszyscy, którzy byli objęci powołaniem w roku ub., w myśl dotyczącego rozkazu, a nie odbyli ćwiczeń z jakichkolwiek powodów;

2) wszyscy z roczników: 1901, 1903 i 1905;

3) wszyscy przeniesieni z piechoty, kawalerji, artylerji na uzupełnienie korpusów osobowych: samochodów, taborów, uzbrojenia (bez względu na ilość poprzednio już odbytych ćwiczeń) z roczników 1893, 1894, 1895.

4) oficerowie rez. adm. int. (niezależnie od roku urodzenia) wyznaczeni imiennie przez Szefa Departamentu Intendent.:

5) z pośród podporuczników rez. art. promocji 1932 r. ci, którzy będą wyznaczeni na specjalne kursy: a) oficerów zwiadowczych, b) art. przeciwlotniczej i pomiarów art.:

6) w marynarce wojennej a) wszyscy nowomianowani podporucznicy rezerwy: b) ze starszych roczników — według uznania Szefa Kier. Mar. Wojennej.

Podchorążowie rezerwy: 1) wszyscy, którzy dotychczas nie odbyli żadnego ćwiczenia;

2) wszyscy, którzy po I-em ćwiczeniu nie zostali zakwalifikowani do nominacji na podchor. rezerwy.

B. Na 5-tygodn. ćwiczenia:

Na I-sze ćwiczenia w stopniu oficerskim niezależnie od roku urodzenia — wszyscy podporucznicy rez. promocji 1932 r.

Odroczenie i przesunięcie terminu odbywania ćwiczeń regulują §§ 399—403 rozp. wyk. do ustawy o powsz. obow. wojsk.

Podania winny być wnoszone najpóźniej na 4 tygodnie przed rozpoczęciem ćwiczeń drogą służbową do dowódcy formacji macierzystej przez P. K. U.

Podania składane w terminie późniejszym, lub nieodpowiadające postanowieniom rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz. obow. wojsk. nie będą bezwarunkowo rozpatrywane.

Podporucznicy rezerwy, powołani na pierwsze ćwiczenia w stopniu oficerskim nie otrzymają jednorazowego dodatku mundurowego, lecz umundurowanie i wyekwipowanie w naturze.

Kronika kościelna

Diecezja chełmińska.

W środę dnia 5 kwietnia wieczorem, J. E. Ks. Biskup Dr. Okoniewski udał się wraz z kapelanem swoim, ks. Kowalskim do Poznania, aby stamtąd wyruszyć z pielgrzymką do Ziemi Świętej, jako jej przewodnik duchowny. Pielgrzym ka pociągiem jedzie przez Lwów, Śniatyń, Czerniowce do portu rumuńskiego w Constanzy, a stąd okrętem do Jaffy w Palestynie. Po odbyciu pielgrzymki do Ziemi Świętej, J. E. Ks. Biskup uda się do Rzymu. Powrót do Pelplina nastąpi prawdopodobnie w końcu maja.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wąbrzeźno, dnia 10 kwietnia 1933 roku

— ***Palmowa niedziela.*** W dniu wczorajszym przypadała tzw. „palmowa niedziela", odznaczająca się piękną pogodą. — Podczas głównego nabożeństwa (suma) poświęcone zostały przyniesione przez wiernych palmy.

Po południu niektórzy kupcy pootwierali swoje składy w oczekiwaniu zrobienia choćby jako takiego interesu. Ale się zawiedli. Były składy, że nie wszedł do nich ani jeden klijent. Widząc to kupcy, nie czekając wieczora, składy pozamykali.

Korzystając z pięknej pogody, ludność zaległa ulice, a niektórzy wyszli poza miasto. — Wczorajszej niedzieli odbywały się w mieście naszem: Zjazd delegatów Powstańców i Wojaków O. K. VIII pow. wąbrzeskiego, odbyły się zebrania: Związku Inwalidów (u p. Markuszewskiego), Związku Właścicieli Nieruchomości (u p. Klimka); Kino „Słońce" wyświetlało film „Szanghaj—Express", a wieczorem pod „Orłem odbył się koncert popularnej orkiestry rosyjsko-argentńskiej pod batutą p. Zołotnikowa.

— *Przez kilka dni będzie zimno?* Według opowaidań przez kilka dni ma być zimno z powodu .... świąt (żywdowskich, które obecnie przypadają).

— *Wycieczkowe bilety świąteczne powrotne.* Stacja P. K. P. Wąbrzeźno wydaje świąteczne bilety powrotne po cenie zniżonej o 33⅓% do następujących stacyj: Brodnica, Golub, Grudziądz, przez Jabłonowo, Gniezno, Kowalewo-Pom. Poznań i Toruń-Miasto. Np. do Torunia Miasta kosztować będzie bilet tam i z powrotem 2-gą klasą 5,70, 3-cią klasą 3,80 zł. Bilety wycieczkowe wydaje się w niedzielę i święta oraz w soboty i dni przedświąteczne, jak również od godz. 12 w piątek przed świętami Wielkiejnocy, Zielone Świątki i 23 grudnia. Bilety te uprawniają do przejazdów w sobotę, dni przedświąteczne niedzielę, i dni świąteczne do wyżej wymienionych stacyj. Do powrotu zaś w niedzielę wzgl. dni świąteczne lub bezpośrednio po nich następujące poniedziałki wzgl. dni poświąteczne. O ile między niedzielą a dniem świątecznym wzgl. dwoma świętami przypada 1 dzień powszedni ważność biletu wycieczkowego przedłuża się do dnia powszedniego następującego bezpośrednio po drugim dni świątecznym.

Społeczeństwo Wąbrzeźna i okolicy będzie więc miało możność — dzięki staraniom naczelnika stacji P. K P. Wąbrzeźno p. *Zielińskiemu* — możność korzystania z poważnych ulg do kilku miejscowości tam i z powrotem. Zwłaszcza ludności biedniejszej zniżka ta jest bardzo na rękę.

— *Kradzież trzech świń.* Onegdaj skradziono na szkodę p. Staniszewskiego Kazimierza zamieszkałego pod Główny Dworzec 3 świnie. Po złodziejach niema śladu.

— *Zebranie miesięczne Związku Inwalidów Wojennych.* Wczorajszej niedzieli po południu o godz. 2 w lokalu p. Markuszewskiego przy licznym udziale członków.

Zebranie zagaił hasłem „Cześć" prezes p. *Skrzypczak*, witając równocześnie zebranych, poczem podał porządek dzienny obrad. Następnie sekretarz p. L. *Redlak* odczytał protokół z ostatniego zebrania oraz ciekawsze wiadomości z „Inwalidy" oraz komunikaty.

Z kolei p. prezes złożył sprawozdanie z delegacyj u p. Starosty, u p. Burmistrza i u p. budowniczego powiatowego Makowskiego, gdzie delegacja otrzymała zapewnienie zrealizowania swych postulatów.

W dalszym ciągu obard omawiano sprawy organizacyjne — sprawa wydzierżawienia kiosku i łazienek na Podzamku. Zarząd wydzierżawił kiosk członkowi swemu p. Iwankowskiemu. Na łazienki nie było żadnych ofert wobec czego zarząd prowadzić będzie łazienki na rachunek własny.

W wolnych głosach poruszano sprawy podatków od lokali, którą to sprawę przyrzekł p. Burmistrz załatwić; w sprawie wezwań Magistratu wystosowanych do Inwalidów by stawili się do przymusowej Straży Pożarnej zredagowano odpowiedni wniosek celem wysłania tegoż do odpowiedniej władzy.

Pozatem poruszano sprawę wypłat zapomóg uzyskanych ze Starostwa Krajowego. Kilku inwalidów otrzymało ze Starostwa Krajowego zapomogę, która ma być wypłacana za pośrednictwem tut. Kasy Miejskiej. Inwalidom z powodu braku gotówki w kasie dotychczas nie wypłacono zapomóg—natomiast przyrzeczono im wypłatę tych zapomóg za .... pół roku.

Po omówieniu kilku mniej ważnych spraw, p. prezes Skrzypczak, życząc wszystkim „zdrowych i wesołych Świąt" solwował zebranie.

— *Przychwycenie złodziejki.* Policja w dniu 7 bm. przychwyciła niej. Apolonję Lewandowską bez stałego miejsca zamieszkania, w podejrzeniu o dokonanie kradzieży sklepowej na szkodę jednego z tut. kupców. Lewandowska od r. 1931 poszukiwana była przez P. Prokuratora w Grudziądzu podejrzana o dokonanie różnych kradzieży L. jednak uciekła do Niemiec skąd powróciła dnia 5 bm. Lewandowską Sąd skazał za nielegalne przekroczenie granicy na 14 dni aresztu. Po odsiedzeniu kary odstawiona zostanie do prokuratorji w Grudziądzu.

— *Pająk.* Dziś i jutro — Kino „Słońce" wyświetla film *„Pająk"*. W roli głównej Edmund Love i Lois Morau. Film przedstawia tajemnicze morderstwo w teatrze podczas seansu hipnotycznego. „Pająka" ogląda się jednym tchem. Napięcie rośnie z minuty na minutę, by wkońcu dać widzowi pełne zadowolenie nieprzewidzianem rozwiązaniem zagadki.

Z całej Polski

— *Okonin.* W majątku Okonin pod Grudziądzem napadnięty został przez kilku osobników 19-letni Władysław Majewski zam. w Plemiętach.

Między napadniętym a napastnikami wywiązała się bójka, w czasie której Majewski był zmuszony w obronie własnej użyć noża, przyczem ciężko zranił jednego z napastników nazwiskiem Bernarda Żackiego z Okonina.

Żacki ugodzony nożem w płuca, padł ciężko ranny na ziemię i w kilka chwil później wyzionął ducha. Po przybyciu komisji Sądowo-lekarskiej zwłoki Żackiego zabezpieczono na miejscu.

Policja wdrożyła w tej sprawie energiczne dochodzenia, przyczem jak dotychczas stwierdzono. Majewski dokonał zabójstwa Żakockiego w obronie własnej

— *Grudziądz.* (Samobójstwo chłopca). W parku miejskim powiesił się na drzewie 16 letni Jan Zaremba. Powodem samobójstwa były niesnaski rodzinne.

— *Gacki,* pow. świecki. Nagła śmierć rolnika). Rolnik Stanisław Piotrowski lat 50, przy zwożeniu karpiny z lasu padł nagle i zmarł na miejscu, wskutek udaru serca.

— *Katowice.* (Skazanie szpiega). Przed Sądem Okr. w Katowicach stanął niej. Stanisław Paruzel oskarżony o szpiegostwo. Paruzel skazany został na karę śmierci, z zamianą na dożywotnie więzienie.

— *Olkusz.* (Potworny mord). Okolice Olkusza, wstrząśnięte zostały potwornem morderstwem, dokonanem na kilka miesięcznem zaledwie dziecku, płci żeńskiej. Trup dziecka jest strasznie zniekształcony, i ma obcięty nos i uszy a na całem ciele szereg kłótych ran. Władze po bardzo energicznem śledztwie, ustaliły nazwisko matki, dziecka. Jest to Walerja C., służąca, którą dla dalszego dochodzenia przytrzymano.

— *Siedlce.* (Napad rabunkowy). Na szosie pod Radzyniem Podlaskiem na Chaima Gracana oraz braci Berka i Jankla Kurcanów napadło trzech uzbrojonych bandytów, którzy pod groźbą śmierci zrabowali im przeszło 400 zł. Podobny wypadek zaszedł przy folwarku Żerocin pod Radzyniem, gdzie dwu nieznanych osobnik. rzuciło się na Mendla Alsteina i zrabowało mu 370 zł. i papiery wartościowe.

— *Gostyń.* (Trumna w Magistracie). Za podatki zajęto stolarzowi w Gostyniu trumnę i przewieziono do składnicy Urzędu Skarbowego. Jeknakowoż trumna nie dawała urzędnikom skarbowym spokoju, a że zajęto ją za podatki miejskie, przewieziono ją do biur magistratu, gdyż wysuwano złowróżbne horoskopy dla urzędu i urzędników. Trumna w magistracie nic dobrego nie wróży, to też obywatele przechodzą obok ratusza, pobożnie się żegnając i z lekiem spoglądają w tę stronę.

— *Lublin* (Świętokradztwo). W Chełmie nieznani sprawcy dostali się po nabożeństwie do kościoła Marjackiego i skradli kielichy oraz monstrancje wartości kilku tysięcy złotych. Policja prowadzi pościg za złoczyńcami.

— *Lublin.* (Samosąd). We wsi Horupnik chłopi w pościgu za złodziejami przyłapali jednego z nich w okolicznych bagnach i przyprowadziwszy do wsi, dokonali nad nim samosądu. Pod ciosami kłonic i pałek złodziej wyzionął ducha. Władze policyjne wszczęły dochodzenia.

PROGRAM RADJOWY

Poniedziałek, dnia 10 kwietnia br.

12.10 Płyty gramofonowe, 15.35 Skrzynka Pocztowa, 15.50 Płyty gramofonowe, 16.25 Lekcja języka francuskiego, 16.40 Złoto, banknot i czek", 17.00 Koncert solistów, 18.00 Odczyt dla maturzystów, 18.25 Muzyka popularna, 19.20 kręgu, 19.45 Prasowy dziennik radjowy, 20.00 Skrzynka pocztowa techniczna, 20.20 Koncert Skrzynka poczaowa techniczna, 20.20 Koncert muzyki polskiej — 20.40 Wiadomości sportowe — 20.50 Koncert z udziałem Colette Franz — 22.00 Koncert z Stokholmu.

WTOREK, dnia 11 4. 33 r.

12,10 Płyty gramofonowe. 15,30 Kom. Państ. Urzęd. Wych. Fizycz. i Państw. Zw. Sportowego 15,35 Wśród książek. 15.50 Płyty gramofonowe. 16,20 Odczyt dla maturzystów. 16.40 Wyprawa Zaliwskiego w r. 1833. 17,00 Koncert symfoniczny. W przerwie Komunikat Hydrograficzny. 18 Odczyt dla maturzystów. 18,25 Muzyka popularna. 19,20 Bieżące wiadomości. 19,30 Feljet. muzyczny. 19,45 Prasowy Dziennik. 20,00 Transmisja z Teatru Wielk. w Warszawie opery „Turandot". W przerwie I. wiadomości sportowe, w przerwie II. kwadrans literacki.

ŚRODA, dnia 12 4. 33 r.

12,10 Płyty. 15,35 Program dla dzieci. 16.00 Płyty. 16,20 Odczyt 16,40 Pamiętnik niepospolitego człowieka. 17,00 Konkurs miesięcznika. 17,40 Kto podlega ubezpieczniu pracowników umysłowych. 18,00 Odczyt dla maturzystów. 18,25 Pieśni w wykonaniu p. Lidji Barblane Opierskiej. 19,20 Skrzynka pocztowa-rolnicza 19,30 Feljeton literacki. 19,45 Prasowy Dziennik Prasowy. 20,0 Koncert Towarzystwa Oratorjnego. W przerwie komunikat sportowy. 22,00 Na widnokręgu. 22,15 Muzyka. 22,40 Odczyt w języku czeskim.

Odpowiedzi Redakcji

— *WP. Rolbiecka Mlewo.* Prosimy podać, gdzie Pani zapisała „Głos Wąbrzeski" na kwartał? Sprawę tą chcemy załatwić.

Precz z bibułą niemiecką!

także z kawiarni i fryzjerni w Wąbrzeźnie. Wobec barbarzyńskiej polityki gnębienia i bicia naszych rodaków w Niemczech, — wobec bezwzględnego szykanowania polskiej prasy przez hitlerowców nie wolno nam tolerować niemieckiej w naszych polskich lokalach. Wyrzucać te szmaty z polskich lokali!!

RUCH TOWARZYSTW

— *Baczność Członkowie Mieszczańskiego B. B. W. R.* Dnia 10 bm. t. j. w poniedziałek o godz. 8 wieczorem odbędzie się w małej salce hotelu pod Orłem ogólne zebranie członków Mieszczańskiego Koła B. B. W. R. z programem nader urozmaiconym; dwa aktualne referaty oraz dyskusja.

O liczne i punktualne stawienie się prosi
Zarząd.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Ceny orjentacyjne:

Poznań, dnia 7. 4. 1933 r.

Żyto	17,75—18,—
Pszenica	34,00—35,00
Jęczmień	14,25—15,00
Jęczmiem 643—662 g/l	13,75—14,25
Owies pastewny	11,25—11,75
Mąka żytnia 65 proc. z kork.	27,50—28,50
Mąka pszenna 65% wł. work.	52,00—54,00
Otręby żytnie	8,50— 9,25
Otręby pszenne	9,25—10,25
Rzepak	45,00—46,00
Rzepik	42,00—47,00
Gorczyca	40,00—46,00
Wyka latowa	12,50—13,50

Drukiem i nakładem: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza nr. 1.